

Типова освітня програма профільної середньої освіти за професійним спрямуванням

1. Загальні положення

Метою профільної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Здобуття профільної середньої освіти за професійним спрямуванням передбачає навчання, орієнтоване на ринок праці, на основі поєднання змісту освіти, визначеного Державним стандартом профільної середньої освіти, та професійно орієнтованого підходу до навчання з урахуванням здібностей та потреб здобувачів освіти.

Для реалізації профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, а також належної організації освітнього процесу, кожен заклад професійної, фахової передвищої освіти та/або інший заклад освіти, одним із видів основної діяльності яких є освітня діяльність, спрямована на забезпечення здобуття особами профільної середньої освіти (далі – заклади освіти), розробляє та використовує в освітній діяльності освітню програму, розроблену на основі Типової освітньої програми профільної середньої освіти за професійним спрямуванням (далі – Типова освітня програма).

Типова освітня програма розроблена на основі Державного стандарту профільної середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 року № 851.

Типова освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- перелік профілів навчання професійного спрямування;
- варіанти типових навчальних планів (структура та їх обов'язкові складники);
- вимоги до змісту та структури модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- загальні підходи до розроблення закладами освіти й використання в освітній діяльності освітніх програм.

Типова освітня програма забезпечує гнучкість організації освітнього процесу в закладах освіти, в тому числі можливість впровадження різних моделей навчальних планів, поєднання змісту освіти, визначеного Державним стандартом, та професійно орієнтованого підходу до навчання за обраним профілем з орієнтацією на ринок праці, з урахуванням здібностей і потреб потенційних здобувачів освіти, можливістю подолання їх освітніх втрат, формування індивідуальних освітніх та професійних траєкторій.

МОН № 5/95-вн-26 від 10.03.2026

Підписав: Шумік Ірина Володимирівна

Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000014B5280015BBD400

Дійсний: з 22.05.2024 4:43:42 по 22.05.2026 4:43:42

Заклади освіти можуть використовувати Типову освітню програму при розробленні наскрізних освітніх програм для реалізації освітньої діяльності на різних рівнях освіти. Для цього універсальним інструментом є Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (далі – ЄКТС), яку застосовують для перенесення кредитів на основі навчального навантаження та отриманих результатів навчання, накопичення кредитів з перспективою навчання впродовж життя. Розрахункове навчальне навантаження здобувача освіти протягом одного навчального року за денною або дуальною формою здобуття профільної середньої освіти за професійним спрямуванням становить 60 кредитів ЄКТС. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Обсяг навчальних годин в одному кредиті ЄКТС освітнього компонента освітньої програми профільної середньої освіти за професійним спрямуванням становить не менше 21 години за денною або дуальною формою здобуття профільної середньої освіти.

Типова освітня програма є основою для розроблення закладами освіти освітніх програм профільної середньої освіти за професійним спрямуванням (далі – освітні програми) для навчальних груп:

- з навчанням українською мовою;
- з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини;
- з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з українською/державною мовою.

Типова освітня програма враховує гарантовані державою права закладів освіти на академічну, організаційну, фінансову й кадрову автономію, а також академічну свободу педагогічних працівників.

Для реалізації профільної середньої освіти за професійним спрямуванням Типовою освітньою програмою визначено профілі навчання:

1. Транспортно-логістична сфера.
2. Агросфера.
3. Сфера будівництва.
4. Індустріально-технологічна сфера.
5. Енергосфера.
6. Комерційно-офісна сфера.
7. Соціальна сфера.
8. Індустрія гостинності та подій.
9. Індустрія краси та дизайну.
10. Індустрія цифрової інженерії.

Профілі навчання професійного спрямування сформовано за видами робіт і професій (видів занять) відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій», видів економічної діяльності, Міжнародної стандартної класифікації професій (ISCO), європейської багатомовної класифікації навичок, компетенцій, кваліфікацій та професій (ESCO) за ознаками:

1. Спільність або спорідненість професій (видів занять) та/або технологічних процесів.
2. Єдність кінцевого продукту, послуги або іншого результату професійної діяльності.

3. Функціональний взаємозв'язок між виробниками та споживачами конкретних матеріальних чи соціальних благ.

4. Комплементарність професій та /або спеціальностей, які доповнюють одна одну в межах повного або часткового циклу створення продукту чи послуги, їх застосування, сервісу, обслуговування або підтримки.

5. Орієнтація на реальні запити ринку праці.

Варіанти профілів навчання професійного спрямування відображають не окремі професії чи спеціальності, а цілісні виробничі, сервісні або соціальні системи. Це сприятиме поєднанню змісту освіти, визначеного Державним стандартом, та професійно орієнтованого підходу до навчання.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою можуть розпочинати особи та/або здобувачі освіти, які на момент зарахування або переведення до закладу освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття базової середньої освіти).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти та/або інших осіб на рівні базової середньої освіти, здобутих ними шляхом формальної та/або неформальної (загальної середньої) освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном, а також здобутих в закладах освіти, розташованих на тимчасово окупованій території України, здійснюється в порядку, визначеному законодавством.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких освітніх компонентів та/або державної підсумкової атестації за рівень базової середньої освіти здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру першого навчального року.

У разі відсутності результатів річного оцінювання або державної підсумкової атестації з певних освітніх компонентів здобувачі освіти з особливими освітніми потребами проходять оцінювання впродовж першого семестру першого року навчання. Процес оцінювання адаптується відповідно до їх індивідуальних потреб.

3. Типові навчальні плани

Типові навчальні плани профільної середньої освіти за професійним спрямуванням (далі – типові навчальні плани) розроблені на основі базового навчального плану Державного стандарту (далі – базовий навчальний план) та визначають загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти на рівні профільної середньої освіти за професійним спрямуванням та певним профілем в навчальних годинах та кредитах ЄКТС, його рекомендований розподіл за циклами навчання (профільно-адаптаційний та профільний) між освітніми галузями та/або їх складниками, групами орієнтованих освітніх компонентів, а також послідовність їх вивчення.

Варіанти типових навчальних планів охоплюють профілі навчання професійного спрямування, визначені Типовою освітньою програмою (Додаток 1).

Кожний типовий навчальний план визначає 3 групи орієнтовних освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи), об'єднаних змістом освітніх галузей Державного стандарту та конкретним профілем навчання (далі - освітні компоненти):

Група 1 - обов'язкові освітні компоненти (далі - освітні компоненти групи 1), зміст яких забезпечує досягнення обов'язкових результатів навчання, впорядкованих за освітніми галузями, визначених Державним стандартом, та професійно орієнтованим підходом до навчання відповідно до конкретного профілю навчання. Визначена кількість навчальних годин на групу таких освітніх компонентів не менша, ніж визначена в базовому навчальному плані. На окремі освітні галузі, важливі для реалізації конкретного профілю навчання, збільшено кількість навчальних годин за рахунок навчальних годин, визначених базовим навчальним планом для освітніх компонентів групи 2.

Група 2 - обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання (далі - освітні компоненти групи 2), які повністю або частково охоплюють зміст професійних стандартів з конкретних професій, а у разі їх відсутності – кваліфікаційних характеристик, або стандартів фахової передвищої освіти з певних спеціальностей та орієнтовані на ринок праці відповідно до обраного профілю навчання. Кількість навчальних годин на цю групу освітніх компонентів визначена базовим навчальним планом та збільшена за рахунок навчальних годин, визначених базовим навчальним планом для освітніх компонентів групи 3.

Група 3 - вибіркові освітні компоненти (далі - освітні компоненти групи 3), які визначаються закладом освіти з урахуванням наявних можливостей та обираються здобувачами освіти. Зміст таких освітніх компонентів може підсилювати, поглиблювати, доповнювати зміст освітніх компонентів групи 1 та/або 2, або орієнтуватися на досягнення результатів навчання, що забезпечують здобувачу освіти додану професійну орієнтацію для подальшого професійного розвитку та/або підвищення його мобільності на ринку праці. Визначена кількість навчальних годин на групу цих освітніх компонентів не перевищує кількість навчальних годин, визначених у базовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин та кредитів ЄКТС для освітніх компонентів групи 1 та 2 на профільно-адаптаційному циклі навчання є однаковою для всіх профілів навчання професійного спрямування. Відповідно, це створює умови для компенсації можливих освітніх втрат, а також надає здобувачам освіти можливість ознайомитися з особливостями обраного профілю навчання та усвідомлено обрати подальшу освітню траєкторію.

Здобувачі освіти можуть змінювати профіль навчання професійного спрямування в будь-який час упродовж профільно-адаптаційного циклу, але не пізніше його завершення.

Кількість навчальних годин для корекційно-розвиткової роботи для здобувачів освіти з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

4. Модельні навчальні програми

Державний стандарт визначає вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, впорядкованих за освітніми галузями, які розкриті в орієнтирах для оцінювання. Основні орієнтири для оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначені Державним стандартом в межах однієї чи кількох освітніх галузей, можуть реалізовуватися одним або кількома освітніми компонентами групи 1, для яких розробляються модельні навчальні програми (далі – МНП).

МНП освітнього компонента групи 1 може містити посилання на інші МНП (одну або декілька), у поєднанні з якими вона охоплюватиме всі обов'язкові результати навчання однієї освітньої галузі з урахуванням професійно орієнтованого підходу до навчання за обраним профілем навчання. Або може реалізовувати обов'язкові результати навчання декількох освітніх галузей або складників однієї освітньої галузі (інтегрований або міжгалузевий, або спеціальний курс) з урахуванням професійно орієнтованого підходу до навчання за обраним профілем навчання.

МНП освітнього компонента групи 1 може безпосередньо використовуватися педагогічними працівниками в освітньому процесі або слугувати основою для розроблення навчальної програми цього освітнього компонента в порядку, визначеному законодавством.

Перелік МНП освітніх компонентів групи 1 відповідно до визначених профілів навчання професійного спрямування є невичерпним. Заклади освіти використовують в освітньому процесі ті МНП, що мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на сайті МОН.

МНП освітнього компонента групи 1 містить назву, очікувані результати навчання здобувачів освіти та орієнтовну послідовність їх досягнення, пропонований зміст, рекомендовані види навчальної діяльності здобувачів освіти та форми їх організації, рекомендоване методичне забезпечення для здобуття очікуваних результатів навчання, тривалість в навчальних годинах та кредитах ЄКТС.

Назва МНП освітнього компонента групи 1 має бути лаконічною, привабливою для здобувачів освіти, викликати позитивні емоції, змістовною та відображати зміст навчального матеріалу, зокрема його практичний чи інноваційний аспект, відповідати актуальним тенденціям розвитку науки, технологій та професійної діяльності за відповідним профілем навчання професійного спрямування.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти в МНП освітнього компонента групи 1 співвідносяться з основними орієнтирами для оцінювання обов'язкових результатів навчання в одній чи декількох освітніх галузях, або їх складників, конкретизуються відповідно до компетентнісного потенціалу та базових знань, визначених Державним стандартом, з урахуванням конкретного профілю навчання професійного спрямування, зберігають індексацію, визначену

Державним стандартом, враховують подальшу логіку й наступність викладу пропонованого змісту освітнього компонента.

Пропонований зміст МНП освітнього компонента групи 1 визначає обсяг навчального матеріалу та логіку його викладу, необхідного для досягнення очікуваних результатів навчання. Зміст формується відповідно до мети освітнього компонента, компетентнісного потенціалу, очікуваних результатів навчання та базових знань конкретної освітньої галузі чи декількох галузей, або їх складників, визначених Державним стандартом, професійно орієнтованого підходу до навчання за обраним профілем професійного спрямування. Зміст може бути структурований за змістовими лініями, розділами, темами тощо.

Орієнтовний обсяг навчального навантаження МНП освітнього компонента групи 1 визначається з урахуванням обсягу базових знань та запропонованого змісту, враховує кількість годин навчального навантаження (навчальні години та кредити ЄКТС), визначених на відповідну освітню галузь чи декілька галузей та/або їх складників у типовому навчальному плані за конкретним профілем навчання професійного спрямування. Обсяг навчального навантаження має становити не менше 21 навчальної години.

Навчальні години, передбачені для освітньої галузі «Фізична культура», не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Рекомендовані види навчальної діяльності здобувачів освіти в МНП освітнього компонента групи 1 спрямовані на досягнення очікуваних результатів навчання, опанування запропонованого змісту з орієнтацією на конкретний профіль навчання, формування наскрізних умінь. Рекомендовані види навчальної діяльності здобувачів освіти надають можливість педагогічним працівникам поєднувати проблемне, діяльнісне та проєктне навчання для розвитку їх критичного мислення та самостійності, формувати вміння щодо використання знань для досягнення певних цілей, вирішення проблем як в повсякденному житті, так і обраній професійній діяльності. Здобувачі освіти через активні дії (аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, класифікацію, дослідження, моделювання, проєктування, експериментування, виконання практичних завдань, обговорення, презентацію результатів діяльності тощо) формують та розвивають ключові й професійно орієнтовані компетентності, генерують нові ідеї, теорії та рішення, набувають досвіду для розв'язання практичних, навчальних і професійних завдань в режимі реального часу.

Рекомендовані форми організації навчальної діяльності здобувачів освіти в МНП освітнього компонента групи 1 структурують, моделюють, надають певного формату діяльності здобувачів освіти та взаємодії всіх учасників навчального процесу. Найбільш дієвими є активні та інтерактивні форми навчання. Активні форми організації навчальної діяльності здобувачів освіти стимулюють їх пізнавальну, дослідницьку, комунікативну та творчу активність. Вони можуть реалізовуватись як індивідуально, так і в групах (проєкт, самостійна, лабораторна або практична робота, практикум, семінар, презентація, дослідження тощо). Інтерактивні форми організації навчальної діяльності здобувачів освіти зміщують акцент на активну взаємодію між учасниками навчального процесу (рольова гра,

мозковий штурм, дебати, круглий стіл, симуляція ситуації, бізнес-симуляція, панельна дискусія, навчальні/віртуальні експедиції/екскурсії тощо).

Рекомендоване методичне забезпечення МНП освітнього компонента групи 1 містить матеріально-технічні, навчально-методичні, дидактичні та електронні освітні ресурси, які мають гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» для використання в навчальній діяльності здобувачів освіти та/або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах. Рекомендоване методичне забезпечення дозволяє педагогічним працівникам орієнтуватися на якісні освітні ресурси, забезпечувати відповідність Державному стандарту, дотримуватися єдиних підходів до якості навчання, створювати умови для реалізації активних та інтерактивних форм організації навчальної діяльності здобувачів освіти.

Вимоги та структура МНП освітнього компонента групи 1 визначені/надані в додатку 2.

МНП предмету «Захист України» є спільною для всіх профілів навчання.

5. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес на рівні профільної середньої освіти здійснюється відповідно до освітньої програми (освітніх програм) закладу освіти та спрямовується на виявлення і розвиток здібностей і обдарувань особистості, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей у обраній майбутній професійній діяльності.

Профільна середня освіта професійного спрямування може здобуватися заочною (денною, вечірньою), дистанційною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою) формами чи формою педагогічного патронажу, а також за дуальною формою здобуття освіти.

Заклад освіти самостійно обирає один або кілька профілів навчання із варіантів, зазначених у Типовій освітній програмі, з урахуванням наявних ресурсів (матеріально-технічних, кадрових, навчально-методичних, інформаційно-комунікаційних тощо), можливостей та спроможності закладу, наявності безпечного освітнього середовища, форми здобуття освіти, запитів засновників закладу освіти, інтересів та освітніх намірів здобувачів освіти, очікувань батьків та місцевої громади, потреб ринку праці.

Заклади освіти забезпечують права здобувачів освіти на вільний вибір форм і видів здобуття освіти, освітніх програм, освітніх компонентів і рівня їх складності. Реалізація індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти передбачає формування змінних навчальних груп для вивчення окремих освітніх компонентів. Такі тимчасові групи можуть об'єднувати здобувачів освіти з різних профілів навчання й створюватися в межах однієї або кількох навчальних груп.

В освітній програмі закладу освіти має бути перелік освітніх компонентів групи 3 у межах профілів навчання професійного спрямування, які реалізуються в закладі освіти, або поза профілями навчання, з урахуванням освітніх компонентів групи 1.

Освітній процес в закладі освіти організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, їхніх особливих освітніх потреб.

Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова.

З метою належної організації освітнього процесу в закладах освіти можуть формуватися навчальні групи: спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

Для навчальних груп здобувачів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, які належать до корінних народів або національних меншин України, в освітніх програмах державних, комунальних і корпоративних закладів освіти передбачаються освітні компоненти для вивчення мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини.

Для навчальних груп здобувачів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, які належать до корінних народів або національних меншин України, мови яких є офіційними мовами Європейського Союзу, освітні компоненти освітньої програми державних, комунальних чи корпоративних закладів освіти можуть реалізовуватися поряд із державною мовою мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини, за винятком освітніх компонентів, пов'язаних із вивченням української мови, української літератури, історії України та захисту України, які вивчаються державною мовою.

Для навчальних груп здобувачів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, які належать до інших національних меншин України, освітні компоненти освітньої програми державних, комунальних чи корпоративних закладів освіти реалізуються державною мовою в обсязі не менше 80 відсотків загального обсягу навчального навантаження здобувачів освіти.

Освітня програма закладів освіти за конкретним профілем навчання професійного спрямування може передбачати викладання одного чи декількох освітніх компонентів поряд із державною мовою англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу.

Перелік освітніх компонентів, що вивчаються мовами корінних народів або національних меншин України, або офіційними мовами Європейського Союзу визначається освітньою програмою закладу освіти з урахуванням особливостей мовного середовища.

Приватні заклади освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти за професійним спрямуванням за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб, зокрема засновані національними культурними товариствами та представниками національних меншин (спільнот) України, мають право вільного вибору мови освітнього процесу (крім закладів освіти, що отримують публічні кошти) та зобов'язані забезпечити опанування здобувачами освіти державної мови відповідно до Державного стандарту.

Для реалізації освітніх компонентів заклади освіти можуть використовувати форми організації освітнього процесу та/або їх комбінацію:

- 1) теоретична підготовка (різні типи уроків, навчальне заняття, лекція, семінар, лабораторне заняття, конференція, індивідуальне заняття тощо);
- 2) практична підготовка (урок виробничого навчання, практичне заняття, практика тощо);
- 3) самостійна робота;
- 4) контрольні заходи.

Заклад освіти має право встановлювати інші форми організації освітнього процесу.

6. Опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Оцінювання спрямоване на відстеження навчального поступу здобувачами освіти в оволодінні ними компетентностями та очікуваними результатами навчання впродовж реалізації освітньої програми закладу освіти, встановлення відповідностей між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом та основними орієнтирами для їх оцінювання за кожною освітньою галуззю, змістом професійних стандартів, у разі їх відсутності – кваліфікаційних характеристик з конкретних професій, або стандартів фахової передвищої освіти з певних спеціальностей та критеріями їх оцінювання.

Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

Метою формувального, поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є встановлення їх відповідності очікуваним результатам навчання, визначених в навчальних програмах конкретних освітніх компонентів освітньої програми закладу освіти за обраним профілем навчання. Вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснюються у порядку, визначеному законодавством, і проводиться педагогічними працівниками, а також шляхом самооцінювання та взаємооцінювання здобувачами освіти. Критерії оцінювання результатів навчання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання за 12-бальною шкалою, визначеною законодавством, та виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Залежно від мети оцінювання, інструментарій оцінювання може включати оцінювальні засоби: тести (закриті, відкриті, комбіновані), контрольні, самостійні, творчі, лабораторні та практичні роботи, розв'язання кейсів, проекти, дослідницькі роботи, презентації, портфоліо, опитування, бесіди, усні відповіді, спостереження за діяльністю здобувача освіти та інші. Вибір конкретних інструментів здійснює педагогічний працівник, виходячи з мети, змісту і результатів навчання конкретного освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання здобувача освіти з особливими освітніми потребами в закладах освіти здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності).

Оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти, які завершили здобуття профільної середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Порядок, зміст, форми проведення і перелік освітніх компонентів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Після завершення навчання за освітньою програмою закладу освіти на підставі результатів річного оцінювання і державної підсумкової атестації здобувачі профільної середньої освіти отримують свідоцтво про повну загальну середню освіту.

7. Загальні підходи до розроблення й використання закладами освіти в освітній діяльності освітніх програм

Для реалізації мети профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, а також належної організації освітнього процесу кожен заклад освіти розробляє та використовує в освітній діяльності освітню програму або декілька, залежно від обраного/их профілю/ів навчання, або наскрізні освітні програми, які охоплюють декілька рівнів освіти.

Освітня програма закладу освіти, розроблена на основі Типової освітньої програми, схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником. Затверджена освітня програма закладу освіти відповідає структурі Типової освітньої програми, визначає вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Для реалізації освітньої програми заклад освіти розробляє навчальний план відповідно до типового навчального плану за обраним профілем. У навчальному плані загальний обсяг навчального навантаження в навчальних годинах та кредитах ЄКТС, його розподіл між освітніми галузями та /або їх складниками за циклами навчання (профільно-адаптаційний та профільний) не може бути меншим ніж встановлено обраним варіантом типового навчального плану. Перерозподіл годин, визначених типовим навчальним планом за обраним профілем, між освітніми галузями, групами освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи), здійснюється за принципом урахування потреб і запитів усіх учасників освітнього процесу: здобувачів освіти та їх батьків, педагогічного колективу, а також зважаючи на наявне кадрове та матеріально-технічне забезпечення, безпекові умови тощо.

Навчальний план конкретизує групи та переліки освітніх компонентів, об'єднаних змістом освітніх галузей Державного стандарту та конкретним профілем навчання (навчальні предмети, навчальні дисципліни, інтегровані, міжгалузеві, білінгвальні або спеціальні курси, навчальні модулі тощо).

Освітня програма закладу освіти за обраним профілем навчання професійного спрямування може мати декілька навчальних планів відповідно до

обраного типового навчального плану. Такі навчальні плани будуть відрізнятися переліками освітніх компонентів групи 2 та 3.

Для реалізації обраного переліку освітніх компонентів групи 1, заклад освіти може використовувати МНП, що мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» або навчальні програми, розроблені педагогічними працівниками закладу освіти на їх основі та затверджені педагогічною радою. Обсяг таких навчальних програм не менший ніж встановлено відповідними МНП. Також можуть використовуватися навчальні програми, розроблені не на основі МНП, що мають гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». В освітній програмі закладу освіти вказується перелік таких освітніх компонентів: МНП з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», навчальні програми з грифом «Схвалено для використання в освітньому процесі», навчальні програми із вказівкою на МНП з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та протокол засідання педагогічної ради щодо їх затвердження.

Для реалізації обраного переліку освітніх компонентів групи 2 заклад освіти використовує навчальні програми, розроблені педагогічними працівниками та затверджені педагогічною радою. Такі навчальні програми повністю або частково охоплюють зміст професійних стандартів, а у разі їх відсутності - кваліфікаційних характеристик з конкретних професій, або стандартів фахової передвищої освіти з певних спеціальностей за обраним профілем навчання. Навчальні програми таких освітніх компонентів містять опис очікуваних результатів навчання в термінах «знання, уміння, комунікація, відповідальність та автономія». Обсяг змісту цих освітніх компонентів має бути зорієнтованим на кількість годин навчального навантаження та кредитів ЄКТС, визначених в типовому навчальному плані за обраним профілем. В освітній програмі закладу освіти вказується перелік таких освітніх компонентів із вказівкою на професійні стандарти, а у разі їх відсутності - кваліфікаційні характеристики з конкретних професій, або стандарти фахової передвищої освіти з певних спеціальностей, на основі яких їх було розроблено, та протокол засідання педагогічної ради щодо їх затвердження.

Для реалізації обраного переліку освітніх компонентів групи 3, який підсилює, поглиблює та/або доповнює освітні компоненти групи 1, заклад освіти може використовувати МНП освітніх компонентів групи 1, що мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або навчальні програми, розроблені на їх основі педагогічними працівниками закладу освіти та затверджені педагогічною радою, або навчальні програми для освітніх компонентів групи 1, розроблені не на основі модельних навчальних програм, та мають гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». В освітній програмі закладу освіти вказується перелік таких освітніх компонентів: МНП з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», навчальні програми з грифом «Схвалено для використання в освітньому процесі», навчальні програми із вказівкою на МНП з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та протокол засідання педагогічної ради щодо їх затвердження.

Якщо обраний перелік освітніх компонентів групи 3 підсилює, поглиблює та/або доповнює зміст освітніх компонентів групи 2 або орієнтуються на

досягнення результатів навчання, що забезпечують здобувачу освіти додану орієнтацію для професійного розвитку та/або підвищену мобільність на ринку праці, заклад освіти використовує навчальні програми, розроблені педагогічними працівниками закладу освіти та затверджені педагогічною радою. Навчальні програми таких освітніх компонентів містять опис очікуваних результатів навчання в термінах «знання, уміння, комунікація, відповідальність та автономія». Обсяг змісту цих освітніх компонентів має бути зорієнтованим на кількість годин навчального навантаження та кредитів ЄКТС, визначеного в типовому навчальному плані. В освітній програмі закладу освіти вказується перелік таких освітніх компонентів із вказівкою на професійні стандарти, а у разі їх відсутності - кваліфікаційні характеристики з конкретних професій, або стандарти фахової передвищої освіти з певних спеціальностей, або інші джерела/запити на основі яких їх було розроблено та протокол засідання педагогічної ради щодо їх затвердження.

Сума годин на вивчення всіх груп освітніх компонентів у навчальному плані освітньої програми закладу освіти не повинна перевищувати загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначену базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження здобувачів освіти.

Освітні програми приватних та корпоративних закладів освіти можуть містити (за рахунок власних надходжень) збільшену кількість освітніх компонентів та/або навчальних годин порівняно з відповідними типовими навчальними планами за обраними профілями, за умови дотримання вимог санітарного законодавства.

Вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів закладу освіти (матеріально-технічні, кадрові, навчально-методичні, інформаційне забезпечення освітньої діяльності тощо). Форми організації освітнього процесу, структура та тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, навчальних занять, відпочинку між ними, визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі, обраних МНП, та/або затверджених навчальних програмах, навчальних програмах, що мають гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі», відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом за обраним профілем навчання, форми здобуття освіти та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо.

Освітні програми закладів освіти, згідно із частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту», частиною дев'ятою статті 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту», можуть передбачати викладання одного чи декількох освітніх компонентів поряд із державною мовою англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу. При цьому в освітньому процесі можуть використовуватися методи і прийоми двомовної та багатомовної освіти.

Перелік освітніх компонентів, що вивчаються державною мовою і мовою національної меншини, визначається освітньою програмою закладу освіти згідно

з вимогами Державного стандарту та з урахуванням особливостей мовного середовища.

Особам з порушенням слуху забезпечується право на навчання українською жестовою мовою та на вивчення української жестової мови.

Тривалість здобуття профільної середньої освіти за професійним спрямуванням може бути змінена закладом освіти (подовжена або скорочена) залежно від форми здобуття освіти, у тому числі за дуальною формою, результатів навчання та/або індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти. Положення про форми здобуття повної загальної середньої освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Порядок та тривалість здобуття профільної середньої освіти за професійним спрямуванням особами з особливими освітніми потребами у закладах освіти встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, визначених програмами освітніх компонентів освітньої програми закладу освіти за обраним профілем, може здійснюватися як в процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове), відповідно до загальних критеріїв оцінювання 12-бальної шкали оцінювання, визначеної законодавством. За умови використання власної шкали оцінювання результатів навчання здобувачів освіти заклад освіти має визначити та описати в освітній програмі правила переведення оцінки результатів навчання у 12 - бальну шкалу оцінювання.

Освітня програма закладу освіти може містити інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти.

Заклади освіти можуть використовувати освітні програми розроблені на основі освітніх програм, розроблених суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами, фізичними чи юридичними особами і затверджених центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти відповідно до законодавства. Рішення про використання закладом освіти такої освітньої програми приймається педагогічною радою закладу освіти.

ВАРІАНТИ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Варіанти типових навчальних планів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням (далі - типові навчальні плани) охоплюють 10 профілів навчання та розроблені на основі базового навчального плану Державного стандарту профільної середньої освіти.

Типовий навчальний план за конкретним профілем навчання професійного спрямування містить:

- загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти на рівні профільної середньої освіти за професійним спрямуванням та конкретним профілем навчання (в навчальних годинах та кредитах ЄКТС);
- рекомендований розподіл загального обсягу навчального навантаження за циклами навчання (профільно-адаптаційний та профільний), між освітніми галузями та/або їх складниками, групами освітніх компонентів (в навчальних годинах та кредитах ЄКТС).

Кожний варіант типового навчального плану є основою для складання навчального плану освітньої програми закладу освіти за конкретним профілем навчання.

Кількість навчальних годин на обов'язкові освітні компоненти відповідно до освітніх галузей, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи), які важливі для реалізації обраного профілю, визначена базовим навчальним планом та збільшена за рахунок годин, визначених для обов'язкових освітніх компонентів за обраним профілем, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи).

Кількість навчальних годин на обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи), визначена базовим навчальним планом та збільшена за рахунок навчальних годин вибіркового освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи). Заклад освіти самостійно розподіляє навчальні години на теоретичну (не більше 40%) та практичну (не менше 60 %) підготовки, що відображається в навчальних програмах освітніх компонентів.

Кількість навчальних годин на вибіркові освітні компоненти, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи), не перевищує кількість навчальних годин, визначену базовим навчальним планом. Заклад освіти визначає вибіркові освітні компоненти з урахуванням наявних можливостей та ресурсів для підсилення, поглиблення, доповнення обов'язкових освітніх компонентів або обов'язкових освітніх компонентів за обраним профілем навчання, або орієнтації на досягнення результатів навчання, що забезпечують

здобувачу освіти додану орієнтацію для подальшого професійного розвитку та/або підвищення його мобільність на ринку праці. Визначені вибіркові освітні компоненти пропонуються закладом освіти для вибору здобувачами освіти.

Для навчального плану освітньої програми за обраним профілем навчання заклад освіти самостійно:

- обирає переліки МНП обов'язкових освітніх компонентів в межах освітніх галузей, з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» або навчальні програми, розроблені на основі цих МНП та затверджені педагогічною радою закладу освіти, або навчальні програми, розроблені не на основі МНП, з грифом «Схвалено для використання в освітньому процесі»;

- визначає переліки навчальних програм обов'язкових освітніх компонентів за обраним профілем навчання та вибіркового освітніх компонентів, розподіляє навчальні години між ними в межах навчального навантаження, визначеного відповідним типовим навчальним планом.

Для навчальних груп здобувачів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, які належать до корінних народів або національних меншин України, в навчальному плані освітньої програми закладу освіти за обраним профілем навчання може бути збільшена кількість навчальних годин на мовно-літературну освітню галузь для вивчення мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини в обсязі не менше 210 годин за рахунок навчальних годин вибіркового освітніх компонентів, визначених відповідним типовим навчальним планом.

Для навчальних груп здобувачів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, які належать до корінних народів або національних меншин України, мови яких є офіційними мовами Європейського Союзу, можливе опанування освітніх компонентів освітньої програми закладу освіти за обраним профілем навчання поряд із державною мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини, за винятком освітніх компонентів, пов'язаних із вивченням української мови, української літератури, історії України та захисту України, які вивчаються державною мовою.

Для навчальних груп здобувачів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, які належать до інших національних меншин України, освітні компоненти освітньої програми закладу освіти за обраним профілем навчання реалізуються державною мовою в обсязі не менше 80 відсотків загального обсягу навчального навантаження здобувачів освіти.

Для навчальних груп здобувачів профільної середньої освіти за професійним спрямуванням, які належать до корінних народів або національних меншин України, очікувані результати навчання освітніх компонентів групи 2 та/або 3 освітньої програми закладу освіти за обраним профілем навчання демонструються державною мовою.

Освітня програма закладу освіти за конкретним профілем навчання професійного спрямування може передбачати викладання одного чи декількох освітніх компонентів поряд із державною мовою англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу.

Перелік освітніх компонентів, що вивчаються мовами відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу, фіксуються в конкретному навчальному плані з урахуванням особливостей мовного середовища.

Приватні заклади освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти за професійним спрямуванням за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб, зокрема засновані національними культурними товариствами та представниками національних меншин (спільнот) України, мають право вільного вибору мови освітнього процесу (крім закладів освіти, що отримують публічні кошти) та зобов'язані забезпечити опанування здобувачами освіти державної мови відповідно до Державного стандарту.

Обсяг навчальних годин освітнього компонента із визначених переліків має бути не меншим 21.

Сума навчальних годин для вивчення груп освітніх компонентів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти за обраним профілем, не повинна перевищувати загального обсягу навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти, визначеного базовим навчальним планом.

Навчальні години предмету «Захист України» не можуть бути перерозподілені на інші освітні компоненти.

Навчальні заняття з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані освітньої програми закладу освіти за обраним профілем. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час гранично допустимого навчального навантаження.

Кількість годин для корекційно-розвиткової роботи для здобувачів освіти з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Особам з порушенням слуху забезпечується право на навчання українською жестовою мовою та на вивчення української жестової мови.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНА СФЕРА»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2065	875	98	899	1166
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	595	245	28	233	362
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	210	90	10	105	105
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	105	105
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	105	105
1.3. Природнична освітня галузь:	336	144	16	229	107
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	168	72	8	145	23
хімічний складник	84	36	4	84	
інтегрований курс (біологічний, географічний складники)	84	36	4		84
1.4. Технологічна освітня галузь	35				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	70	20	3		70
1.6. Інформатична освітня галузь	84	36	4	35	49
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	210	90	10	112	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	70	20	3	70	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	291	969
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	455	205	22	70	385
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

* За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітнього компонента.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «АГРОСФЕРА»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2128	902	101	913	1152
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	595	245	28	198	397
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	210	90	10	70	140
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	70	140
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	70	140
1.3. Природнична освітня галузь:	399	171	19	376	23
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	168	72	8	145	23
хімічний складник	84	36	4	84	
біологічний складник	84	36	4	84	
географічний складник	63	27	3	63	
1.4. Технологічна освітня галузь	35				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	70	20	3		70
1.6. Інформатична освітня галузь	84	36	4	35	49
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	210	90	10	112	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	70	20	3	70	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	214	1046
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	392	178	19	70	322
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітніх компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «СФЕРА БУДІВНИЦТВА»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2079	891	99	887	1129
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	595	255	28	198	397
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	210	90	10	70	140
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	70	140
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	70	140
1.3. Природнична освітня галузь:	315	135	15	315	0
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	84	36	4	84	
хімічний складник	84	36	4	84	
біологічний складник	84	36	4	84	
географічний складник	63	27	3	63	
1.4. Технологічна освітня галузь	70				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	105	45	5	35	70
1.6. Інформатична освітня галузь:	84	36	4	35	49
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	210	90	10	112	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	70	20	3	70	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	240	1020
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	441	189	21	70	371
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітніх компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «ІНДУСТРІАЛЬНО-ТЕХНОЛОГІЧНА СФЕРА»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОBOB'ЯЗKOBІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2065	875	98	899	1124
I.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	595	245	28	233	362
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	210	90	10	105	105
I.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	105	105
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	105	105
I.3. Природнича освітня галузь:	336	144	16	229	107
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	168	72	8	145	23
хімічний складник	84	36	4	84	
інтегрований курс (біологічний, географічний складники)	42 42	36	4		84
I.4. Технологічна освітня галузь	35				
I.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	70	20	3		70
I.6. Інформатична освітня галузь	84	36	4	35	49
I.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	210	90	10	112	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	70	20	3	70	
I.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
I.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОBOB'ЯЗKOBІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	280	980
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	455	205	22	81	374
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітнього компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «ЕНЕРГОСФЕРА»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2121	909	101	934	1145
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	595	245	28	198	397
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	210	90	10	70	140
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	70	140
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	70	140
1.3. Природнична освітня галузь:	378	162	18	357	21
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	210	90	10	189	21
хімічний складник	84	36	4	84	
біологічний складник	42	18	2	42	
географічний складник	42	18	2	42	
1.4. Технологічна освітня галузь	35				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	70	20	3		70
1.6. Інформатична освітня галузь	84	36	4	40	44
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	224	106	11	126	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	84	36	4	84	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	214	1046
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	455	205	22	81	374
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітнього компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «КОМЕРЦІЙНО-ОФІСНА СФЕРА»

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2120	910	101	859	1198
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	685	275	32	268	417
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	300	120	14	140	160
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	70	140
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	70	140
1.3. Природнична освітня галузь:	210	90	10	210	0
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	42	18	2	42	
хімічний складник	42	18	2	42	
біологічний складник	63	27	3	63	
географічний складник	63	27	3	63	
1.4. Технологічна освітня галузь	70				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	105	45	5		105
1.6. Інформатична освітня галузь	126	54	6	63	63
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	224	106	11	126	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	84	36	4	84	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	214	1046
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	400	170	19	124	276
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітнього компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «СОЦІАЛЬНА СФЕРА»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2090	880	100	859	1168
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	685	275	32	268	417
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	300	120	14	140	160
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	70	140
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	70	140
1.3. Природнична освітня галузь:	210	90	10	210	0
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	42	18	2	42	
хімічний складник	42	18	2	42	
біологічний складник	63	27	3	63	
географічний складник	63	27	3	63	
1.4. Технологічна освітня галузь	35				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	70	20	3		70
1.6. Інформатична освітня галузь	110	40	5	77	33
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	245	115	12	112	133
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	105	45	5	70	35
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	214	1046
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	430	170	20	124	306
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивчення мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітнього компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ ТА ПОДІЙ»**

Освітні галузі, їх складники, групи тих компонентів, що фінансуються з авного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно- адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2139	891	101	922	1154
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	685	275	32	247	438
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	300	120	14	119	181
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	70	140
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	70	140
1.3. Природнична освітня галузь:	294	126	14	231	63
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	84	36	4	84	
хімічний складник	84	36	4	84	
біологічний складник	63	27	3	63	
географічний складник	63	27	3		63
1.4. Технологічна освітня галузь	35				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	70	20	3		70
1.6. Інформатична освітня галузь	110	40	5	77	33
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	210	90	10	112	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	70	20	3	70	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	214	1046
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	381	159	18	124	257
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітніх компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «ІНДУСТРІЯ КРАСИ ТА ДИЗАЙНУ»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2139	821	101	928	1148
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	595	245	28	233	362
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	210	90	10	105	105
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	70	140
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	70	140
1.3. Природнична освітня галузь:	314	136	15	251	63
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	63	27	3	63	
хімічний складник	94	26	4	94	
біологічний складник	94	26	4	94	
географічний складник	63	27	3		63
1.4. Технологічна освітня галузь	35	25	2		35
1.5. Мистецька освітня галузь	105	45	5		105
1.6. Інформатична освітня галузь	110	40	5	77	33
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	210	90	10	112	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	70	20	3	70	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	214	1046
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	381	159	18	118	263
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітніх компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
за профілем навчання «ІНДУСТРІЯ ЦИФРОВОЇ ІНЖЕНЕРІЇ»**

Освітні галузі, їх складники, групи освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	Всього навчальних годин	Години самостійної роботи	К-сть кредитів ЄКТС	Кількість навчальних годин за циклами навчання	
				профільно-адаптаційний (1 рік навчання)	профільний (2 роки навчання)
I. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	2139	921	102	1055	1042
1.1. Мовно-літературна освітня галузь*:	648	282	31	291	357
Інтегрований мовно-літературний курс (української мови та літератури, зарубіжної літератури)	385	155	18	128	257
Іноземна мова за професійним спрямуванням	263	127	13	163	100
1.2. Математична освітня галузь:	210	90	10	110	100
Інтегрований курс (алгебра, геометрія)	210	90	10	110	100
1.3. Природнична освітня галузь:	231	99	11	147	84
інтегрований курс (фізичний, астрономічний складники)	84	36	4	84	
хімічний складник	63	27	3	63	
біологічний складник	42	18	2		42
географічний складник	42	18	2		42
1.4. Технологічна освітня галузь	35				
1.5. Мистецька освітня галузь	35				
Інтегрований курс (технологічна та мистецька освітні галузі)	70	20	3		70
1.6. Інформатична освітня галузь	210	90	10	210	
1.7. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:	210	90	10	112	98
Предмет «Захист України»	140	70	7	42	98
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	70	20	3	70	
1.8. Громадянська та історична освітня галузь	245	115	12	80	165
1.9. Фізична культура	315	135	15	105	210
II. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ЗА ОБРАНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ**: теоретична підготовка не більше 40% практична підготовка не менше 60%	1260	540	60	140	1120
III. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	381	159	18	65	316
Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти:	3780	1620	180	1260	2520

*За потреби збільшується кількість навчальних годин для навчальних груп з вивченням мови відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України в обсязі не менше 210 годин, за рахунок навчальних годин вибіркового освітніх компонентів.

**Обов'язкові освітні компоненти за обраним профілем навчання повинні мати не більше 40% навчальних годин для реалізації теоретичної підготовки та не менше 60% навчальних годин для практичної підготовки.

***Освітні компоненти, що вивчаються мовою відповідного корінного народу або відповідної національної меншини України, або офіційними мовами Європейського Союзу.

1. Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм

Заклади професійної, фахової передвищої освіти та/або інші заклади освіти, одним із видів основної діяльності яких є освітня діяльність, спрямована на забезпечення здобуття особами профільної середньої освіти (далі – заклади освіти), для реалізації обов'язкових освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи) (даі - обов'язкові освітні компоненти), можуть використовувати:

- модельні навчальні програми обов'язкових освітніх компонентів, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (далі - модельні навчальні програми), відповідно до конкретного профілю навчання професійного спрямування;

- навчальні програми обов'язкових освітніх компонентів, розроблені на основі МНП, та які затверджені педагогічною радою;

- навчальні програми обов'язкових освітніх компонентів, розроблені не на основі МНП, яким надано гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» (далі - навчальні програми), відповідно до конкретного профілю навчання професійного спрямування.

Модельну навчальну програму та/або навчальну програму розробляють на основі Державного стандарту з урахуванням обраної освітньої галузі (галузей), конкретного профілю навчання професійного спрямування та відповідного типового навчального плану.

Такі програми повинні:

- ґрунтуватися на ціннісних орієнтирах, визначених Державним стандартом;

- конкретизувати наскрізні уміння для всіх ключових компетентностей при реалізації обов'язкового освітнього компонента з урахуванням конкретного профілю навчання професійного спрямування;

- орієнтуватися на компетентнісний потенціал обраної галузі(галузей), що визначає здатність формувати всі ключові компетентності через розвиток умінь, ставлень та базові знання, на основі поєднання змісту освіти, визначеного Державним стандартом, та професійно орієнтованого підходу до навчання з урахуванням здібностей та потреб здобувачів освіти;

- співвідносити очікувані результати навчання з обов'язковими результатами навчання та основними орієнтирами для їх оцінювання у відповідній освітній галузі (галузях), визначеними Державним стандартом;

- пропонувати зміст, види навчальної діяльності здобувачів освіти та форми їх організації з орієнтацією на ціннісні орієнтири, наскрізні для всіх ключових компетентностей умінь, компетентнісний потенціал та базові знання, впорядковані за освітніми галузями Державним стандартом, очікувані результати навчання, запити ринку праці, професійно орієнтований підхід до навчання за обраним профілем навчання професійного спрямування.

- передбачати реалізацію вимог до обов'язкових результатів навчання в обраній галузі/галузях та формування змісту обов'язкового освітнього компонента з використанням змісту професійних стандартів, а у разі їх відсутності - кваліфікаційних характеристик з конкретних професій, або стандартів фахової передвищої освіти з певних спеціальностей обраного профілю навчання, або інших джерел/запитів;

- у разі реалізації частини обов'язкових результатів навчання в межах однієї освітньої галузі, зазначаються інші модельні навчальні або навчальні програми (одна або декілька), у поєднанні з якою(-ими) обов'язковий освітній компонент охоплює всі обов'язкові результати навчання;

- структуруватися за елементами: змістові лінії, розділи, теми;

- відповідати вимогам наукового стилю викладу, сучасним мовним нормам та чинному українському правопису;

- враховувати принципи недискримінації (відсутність ознак дискримінації та стереотипів).

Навчальна програма, розроблена на основі модельної навчальної програми:

- повинна відображати авторську концепцію;

- може конкретизувати, деталізувати, розширювати, поглиблювати або ущільнювати зміст обраної МНП, зважаючи на потреби здобувачів освіти, ресурсне забезпечення закладу освіти, запити батьків, громади тощо;

- може змінювати послідовність вивчення структурних елементів обраної МНП, не порушуючи логічної послідовності досягнення очікуваних результатів навчання;

- передбачати оновлену тематику видів навчальної діяльності здобувачів освіти та форми їх організації, які сприятимуть застосуванню набутих умінь в навчальних, життєвих та професійних ситуаціях за обраним профілем навчання професійного спрямування.

Тривалість модельної навчальної та навчальної програми в навчальних годинах та кредитах ЄКТС відповідає типовому навчальному плану за конкретним профілем навчання професійного спрямування.

2. Структура модельної навчальної або навчальної програми

Титульний аркуш містить:

– найменування профільного міністерства для модельної навчальної програми або повну назву закладу освіти для навчальної програми;

– тип навчальної програми (модельна навчальна програма; навчальна програма, розроблена на основі модельної навчальної програми; навчальна програма, розроблена не на основі модельної навчальної програми);

– вид обов'язкового освітнього компонента (навчальний предмет, навчальна дисципліна, інтегрований, міжгалузевий, білінгвальний або спеціальний курс, навчальний модуль тощо);

– назву програми;

– рівень повної загальної середньої освіти, для якого розроблена (для рівня профільної середньої освіти за професійним спрямуванням);

– профіль навчання професійного спрямування;

- орієнтири для оцінювання: *основні або поглиблені*;
- прізвище, ім'я, по батькові автора(-ів);
- рік написання.

Вступна частина зазначає:

- авторську концепцію обов'язкового освітнього компонента, основні положення щодо його ролі та значення в системі повної загальної середньої освіти, навчання впродовж життя та професійній діяльності за обраним профілем навчання професійного спрямування;

- актуальність обов'язкового освітнього компоненту з урахуванням конкретного профілю навчання професійного спрямування;

- мету обов'язкового освітнього компонента, яка має співвідноситися з основними орієнтирами оцінювання результатів навчання в обраній освітній галузі/галузях, визначеними Державним стандартом та професійно орієнтованим підходом до навчання, успішною реалізацією професійної траєкторії за обраним профілем, орієнтацією на ринок праці та з урахуванням здібностей та потреб здобувачів освіти;

- завдання, які конкретизують способи досягнення мети з урахуванням ціннісних орієнтирів, визначених Державним стандартом, компетентнісного потенціалу обраної освітньої галузі (галузей) та професійно орієнтованим підходом до навчання;

- посилання на відповідну освітню галузь (галузі), Державний стандарт, професійні стандарти, а у разі їх відсутності - кваліфікаційні характеристики з конкретних професій, або стандарти фахової передвищої освіти з певних спеціальностей обраного профілю навчання, або інші джерела/запити, які були враховані при розробленні модельної навчальної та навчальної програми обов'язкового освітнього компонента;

- у разі реалізації частини обов'язкових результатів навчання в межах однієї освітньої галузі, містить посилання на інші модельні навчальні та навчальні програми (одну або декілька), у поєднанні з якою(-ими) охоплює всі обов'язкові результати навчання;

- принципи побудови модельної навчальної або навчальної програми обов'язкового освітнього компонента;

- тривалість обов'язкового освітнього компонента в навчальних годинах та кредитах ЄКТС з урахуванням навчальних годин визначених типовим навчальним планом за обраним профілем навчання професійного спрямування;

- структуру обов'язкового освітнього компонента за елементами (змістові лінії, розділи, теми) відповідно до базових знань визначеної освітньої галузі/галузей з урахуванням навчальних годин визначених типовим навчальним планом за обраним профілем навчання професійного спрямування;

- особливості організації освітнього процесу та види навчальної діяльності здобувачів освіти, які сприяють реалізації мети та змісту обов'язкового освітнього компонента, досягненню очікуваних результатів навчання та забезпечують реалізацію компетентнісного і профільно орієнтованого навчання

Основна частина визначає:

- назви структурних елементів модельної навчальної або навчальної програми (змістові лінії, розділи, теми), їх тривалість в навчальних годинах. Назва структурного елемента - коротка, вказує на зміст частини базових знань обраної освітньої галузі (галузей), визначених Державним стандартом, та обраний профіль навчання професійного спрямування;

- очікувані результати навчання з урахуванням обов'язкових результатів навчання обраної освітньої галузі (галузей) Державним стандартом, конкретизовані основними орієнтирами для оцінювання обов'язкових результатів навчання, обраним профілем навчання професійного спрямування та пропонованим змістом. Очікувані результати навчання орієнтуються на комплексні проблемні ситуації повсякденного життя та в обраному профілі навчання, упорядковуються в логічній послідовності для формування та наступності викладу змісту обов'язкового освітнього компонента. Очікувані результати навчання мають бути конкретними та вимірювальними, відображати процес їх формування через рекомендовану навчальну діяльність здобувачів освіти. Очікувані результати навчання формуються за кожним структурним елементом, можуть комбінуватися з різних груп результатів навчання, що об'єднують споріднені результати в рамках кожної освітньої галузі, зберігаючи їх індекси, визначені Державним стандартом;

- пропонований зміст кожного структурного елемента програми, який розкриває причинно-наслідкові зв'язки явищ, процесів, законів, закономірностей, подій тощо через акцент професійної діяльності конкретного профілю навчання, містить науково перевірену інформацію для розв'язання проблем особистого та професійного розвитку, використання в повсякденному житті та обраній професійній сфері, усвідомленого руху за обраною професійною траєкторією та навчанням впродовж життя;

- рекомендований перелік видів навчальної діяльності здобувачів освіти узгоджується та конкретизуються з очікуваними результатами навчання, пропонованим змістом структурного елемента, компетентнісним потенціалом обраної галузі (галузей), обраним профілем навчання професійного спрямування та вказує на конкретні дії здобувачів освіти в реальному часі навчання, або самостійної роботи, наприклад: аналіз, узагальнення, опис, спостереження, розрахунок, інтерпретація, оцінювання, пояснення, обґрунтування, обговорення, проектування, створення, презентація, дослідження, моделювання, переказ художнього/технічного тексту інше. Такий перелік видів навчальної діяльності здобувачів освіти дозволяє зміщувати акцент педагогічної діяльності із зменшення теоретичної підготовки (знаннєвий компонент) та збільшення практичної підготовки (діяльнісний компонент);

- рекомендовані активні та інтерактивні форми організації навчальної діяльності здобувачів освіти, які визначають способи/підходи їх залучення до активної, пізнавальної та/або творчої діяльності, взаємодії з учасниками освітнього процесу або родинного, соціального, професійного середовища, сприяють трансформації знань в компетентності та уміння для вирішення проблем життєвих та професійних ситуацій. До них можуть належати активні (проект, самостійна, лабораторна або практична робота, практикум, семінар, презентація, дослідження

тощо) та інтерактивні форми (рольова гра, імітаційні ігри, мозковий штурм, дебати, круглий стіл, диспути, симуляція ситуації, бізнес-симуляція, панельна дискусія, колективні проекти, дослідницькі роботи, навчальні/віртуальні експедиції/екскурсії тощо). Використання, поєднання, тривалість таких рекомендованих форм визначається педагогічним працівником відповідно до поставленої мети, очікуваних результатів навчання, пропонованого змісту обраного освітнього компонента, рівня готовності здобувачів освіти до активностей та освітнього середовища, зберігаючи можливість розкривати свій професійний, креативний потенціал, надаючи простір для самовираження та втілення нестандартних педагогічних ідей;

- рекомендоване методичне забезпечення для здобуття очікуваних результатів навчання, ефективної реалізації видів навчальної діяльності здобувачів та форм їх організації до кожного структурного елемента обов'язкового освітнього компонента або загальне на освітній компонент: матеріально-технічні, навчально-методичні, дидактичні та електронні освітні ресурси, які мають гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» для використання в навчальній діяльності здобувачів освіти та/або розміщені в/на офіційних інформаційно-телекомунікаційних ресурсах.

Прикінцева частина містить:

- опис стратегії, методичні рекомендації до спільної діяльності учасників освітнього процесу щодо досягнення очікуваних результатів навчання обов'язкового освітнього компонента за обраним профілем навчання професійного спрямування;

- опис ефективних, доступних видів та інструментів оцінювання очікуваних результатів навчання;

- опис використання різних систем оцінювання (12-бальна шкала оцінювання, визначена законодавством, або власна шкала оцінювання та опис правил її переведення у 12 - бальну шкалу);

- інше, на розгляд розробника модельної навчальної або навчальної програми.

Технічне оформлення модельної навчальної/навчальної програми:

Розмір аркуша: стандартний формат А4 (210×297 мм).

Шрифт: Times New Roman, основний текст – 14 кегль; таблиці, примітки та додатковий текст – 10- 12 кегль.

Міжрядковий інтервал: 1,0.

Поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм.

Вирівнювання тексту: текст вирівнюється по ширині, крім титульного аркуша.

Структура основної частини модельної навчальної програми

ОСНОВНА ЧАСТИНА

(навчальні години - 84, кредити ЄКТС - 4)

ЗМІСТОВА ЛІНІЯ, РОЗДІЛ, ТЕМА: _____
(назва)

(.....навчальних годин,з них на практичні/лабораторні роботи)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (конкретизовані основними орієнтирами для оцінювання обов'язкових результатів навчання, обраним профілем навчання професійного спрямування та пропонованим змістом):

формулює з допомогою викладача чи інших осіб проблему впливу шкідливих чинників оточуючого середовища та транспортної галузі на біологічні функції організму людини, визначає мету такого дослідження та відповідні завдання [12 ПРО 1.1.1-1]; [12 ПРО 1.2.1-1]; [12 ПРО 4.2.1-1];

...

характеризує та вирізняє спільні ознаки фізіологічних процесів, що мають значення для адаптації організму до умов праці в транспортній галузі; описує вплив фізичних і шкідливих чинників (стрес, вібрації, зміна біоритмів, перевтома тощо) на функціональні системи організму людини (нервову, серцево-судинну), пояснює фізіологічні зміни з використанням наукової термінології; наводить приклади збереження здоров'я та встановлює причинно-наслідкові зв'язки між шкідливими чинниками та станом здоров'я людини [12 ПРО 2.2.1-1], [12 ПРО 3.1.1-1], [12 ПРО 3.2.1-1], [12 ПРО 3.3.1-1];

...

ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ (ЗМІСТОВОЇ ЛІНІЇ, РОЗДІЛУ, ТЕМИ)

Роль біологічних знань у професіях транспортної галузі (водія, логіста, диспетчера, слюсаря з ремонту транспорту тощо).

.....

Різноманіття організмів у транспортному середовищі: корисні та небезпечні види. Види живих організмів, з якими може контактувати людина в умовах транспортування (бактерії, гриби, комахи, рослини). Біологічні загрози в транспортній логістиці: санітарні умови, переносники інфекцій, біологічні агенти ризику.

....

РЕКОМЕНДОВАНІ ВИДИВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ:	РЕКОМЕНДОВАНІ АКТИВНІ ТА ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ:
Спостереження: - за змінами стану організму внаслідок професійних чинників Опис: - реакцій організму на зміну режиму праці (стрес, втома, біоритми) - структури клітини та її функцій у контексті адаптації Аналіз: - ознак біологічних ризиків у транспортній галузі; - фізіологічних реакцій організму при змінному режимі роботи працівника транспортної галузі	Навчальні проєкти: 1. Здоровий шлях: профілактика - краще лікування 2. Графік здоров'я: як вижити в змінному режимі 3. Епідемія на колесах: як зупинити? Кейс-ситуації 1. Бактерії на кермі 2. Чи впливає графік роботи на серце водія? 3. Повітря в салоні: тиха загроза 4. Біологічний ризик у поїзді Лабораторні роботи: 1. Дослідження клітинної будови організмів як основи біологічної адаптації до умов праці в транспортній галузі 2. Визначення рівня забруднення повітря та його впливу на організм водія та пасажирів

РЕКОМЕНДОВАНЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ...

- 1.
- 2.
- 3.